

Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2027 / TeA

VD/4196/02.01.00.00/2023

TeA/JH

1. Yleinen taloudellinen tilanne

Talouskehityksen ennakointi on tällä hetkellä haasteellista. Venäjän hyökkäysota sivuvaikutuksineen on aiheuttanut inflaation kiihtymistä ja sen mukanaan tuoman korkojen nousun. Vuodelle 2023 ennustetaan 5,5 prosentin inflaatiota. Inflaatio yhdessä nousevien korkojen kanssa painavat erityisesti yksityistä kulutusta. Valtionvarainministeriö ennustaa Suomen talouden kutistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023. Työttömyysasteen ennustetaan nousevan 7 prosenttiin viime vuoden 6,8 prosentista. Talouskasvua tulevat jatkossakin hidastamaan väestön ikääntyminen ja työn tuottavuuden heikko kasvu.

Kuntatalouden kustannuksia kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi kasvaa 5,0 prosenttia vuonna 2023. Inflaation kasvun on arvioitu hidastuvan, mutta olevan aiemmin arvioitua sitkeämpää. Henkilöstökustannukset muodostavat jatkossakin kuntatalouden suurimman kuluerän. Sopimuskorotukset kertaerineen vauhdittavat kuntatalouden työvoimakustannusten kasvua 4,85 prosentilla vuonna 2023. Palkankorotukset ylittävät niin sanotun yleisen linjan palkkauksen kehittämisohjelman takia.

Kuntatalouden toimintamenojen arvioidaan laskevan 56 prosenttia vuonna 2023 ja tulojen 41 prosenttia. Hyvinvointialueuudistuksessa nopeasti kasvavat sosiaali- ja terveysmenot siirtyivät pois kuntien vastuulta. Toimintamenoja laskee myös syntyvyyden laskusta aiheutuva palvelutarpeen lasku koulutuksessa sekä hallituskauden päättymisen, jonka myötä useita määräaikaista toimia päättyy. Ukrainan sotaa paenneet nostavat menoja, joita valtio kuitenkin kompensoi. Hyvinvointialueuudistus ei laske investointitarpeita muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vuoksi.

Kuntataloudessa vuosi 2023 tulee näyttämään talouslukujen perusteella erittäin vahvalta, sillä hyvinvointialueuudistuksen kuntien verotuloja laskeva vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa osan verotuloista tullessa vielä edellisvuosien perusteella. Kuntien pysyviin menoihin ja rahoitukseen tulee 2025 alkaen vaikuttamaan työ- ja elinkeinopalvelut siirtyminen kuntien vastuulle.

2. Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027

Vantaan vuoden 2024 talousarvion kehityksen lähtökohtana ovat Vantaan tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025 sekä kaupunkistrategia 2022–2025. Vuodesta 2024 alkaen vuosikatteen on tarkoitus olla ylijäämäinen.

Kehyspäätyöstä (KH 5.6.2023) puuttuivat vielä ratikkaorganisaation uudet vakanssit, toimialan hankintoihin tarvittava asiantuntija ja ilmastobudjetin toteutukseen tuleva vakanssi, Katrinebergin asemakaavallisen kilpailun ja ekosysteemihankkeen tarvitsemat määrärahat sekä kehityksen jälkeen tarkentuneet hinnankorotukset kaukolämpöön, sähköön ja Vantaan tilapalveluilta ostettaviin palveluihin. Tonttikysyntä on asuntomarkkinoiden huonon tilanteen vuoksi vähäistä, mikä heijastuu maanmyyntivoittoihin, joiden talousarviota on jouduttu laskemaan. Rakentamisen nopea väheneminen näkyy myös mittaus- ja geopalvelujen tilaustöiden ja palvelumaksutuottojen vähenemisenä. Lisäksi vuokratuloihin tuo jatkossakin epävarmuutta mahdollisuus myydä vuokratut kiinteistöt.

Eläkemenoperusteinen maksu kaupungilta siirtyneistä työntekijöistä korvautui vuoden 2023 alusta tasausmaksulla, joka peritään eläkemaksuissa. Henkilöstökuluista on poistettu maksuille varattu määräraha.

Talousarviossa 2024 toimialan tuloiksi on asetettu noin 295 milj. euroa ja menoiksi noin 248 milj. euroa, jolloin toimintakatteeksi tulee 47 milj. euroa. Kehyksessä on koko kaupungin tasolla ennakoitu palkkaratkaisun vaikutukset vuodelle 2024, mutta vuonna 2024 voimaan astuvat paikallisesti sovittavat erät eivät vielä sisälly toimialan talousarviolukuihin.

Toimialan ja palvelualueiden toiminnankuvauksissa on yksityiskohtaisemmin selvitetty mm. keskeisiä tavoitteita, strategian pohjana olevia toimintaympäristön muutoksia, palvelustrategiaa ja -tuotantoa sekä muita taloussuunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

3. Sitovat tavoitteet ja toimialan tulokortti

Valtuustokauden strategiaa toteutetaan vuosittain valtuustotasosten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat valtuustossa hyväksyttäviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista. Ehdotukset vuoden 2024 toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi esitetään talousarvion 2024 yhteydessä kaupunginvaltuustolle. Lautakunnalle hyväksyttäväksi esitetään toimialan tulokortti, joka perustuu kaupunkitasosten sitovien tavoitteiden ehdotukseen.

4. Henkilöstösuunnitelma 2024–2027

Toimialan henkilöstösuunnitelma on osa strategisen suunnittelun kokonaisuutta. Toimialan tavoitteena on toteuttaa Vantaan kaupungin strategiaa käytännön tasolla ennakoimalla, suunnittelemalla ja toimeenpanemalla muutokset resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Ennakoivan suunnittelun myötä avautuvien vakanssien toimenkuva voidaan muokata toimialan tarpeita palvelevaksi. Kaupungin kasvaessa myös kaupungin henkilöstömäärä kasvaa. Uusien vakanssien perustamisessa pyritään kuitenkin harkittuihin ja maltillisiin lisäyksiin. Vuodelle 2024 on tarve kymmenelle uudelle vakanssille. Talousarvio 2024 pitää sisällään määrärahat vakinaiselle sekä tiedossa olevalle määräaikaikaiselle henkilöstölle.

5. Investoinnit

Kehyksessä kaupungin suunniteltu bruttoinvestointitaso vuodelle 2024 oli 185,4 milj. euroa (investointiosa netto 181,9 milj. euroa). Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat seuraavat talousarvion investointiosat: toimitilarakentaminen, julkinen käyttöomaisuus, kiinteä omaisuus sekä kaupunkiympäristön toimialan irtain omaisuus. Investointien vuoden 2024 talousarvio on kehystä 1,9 milj. euroa pienempi toimitilainvestointien osalta ja 15 milj. euroa suurempi julkisen käyttöomaisuuden osalta sisältäen ratikan. Toimitilainvestointien suunnitelma taloussuunnitelmakaudella 2022–2025 nousee 360 milj. eurosta 368,7 milj. euroon, johtuen Kivistön koulualueen pysäköintilaitoksen n. 2,6 milj. eurosta ja Myyrmäen pysäköintirakennuksen n. 2,7 milj. eurosta sekä aiemmalta kaudelta siirtyneistä hankkeista.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) tehdä liitteen 1 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2024–2027 käyttötalouden osalta,
- b) tehdä liitteiden 2 ja 3 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2024–2027 investointien osalta,
- c) tehdä liitteen 1 mukainen esitys vuoden 2024 kaupunkiympäristön toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi kaupunkitilalautakunnan osalta, ja
- d) merkitä tiedoksi liitteen 4 mukainen henkilöstösuunnitelma 2024–2027.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana **apulaiskaupunginjohtaja** muutti esitystään seuraavalla tavalla:

Talousarvioliitteen sivun 4 taulukon osion "Tuloslaskelma 1000 €" sarakkeeseen "TP 2022" muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi 244 353 [244 351]. Sarakkeeseen "KS 2023" muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi 240 019 [244 353], henkilöstökulujen määräksi -36 133 [-36 073], palvelujen ostojen määräksi -108 227 [108 293], aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määräksi -22 613 [-24 558], avustusten määräksi -250 [-215] ja muiden toimintakulujen määräksi -72 811 [-92 000]. Sarakkeeseen "TA 2024" muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi 249 154 [240 019], aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määräksi -24 563 [-22 605] ja muiden toimintakulujen määräksi -75 527 [-72 848].

Talousarvioliitteen sivulle 6 toimialan keskeisiin tavoitteisiin muutetaan maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotuloiksi vuodelle 2024 32,5 [37,5] milj. euroa.

Talousarvioliitteen sivun 7 taulukon osion "Tuloslaskelma 1000 €" sarakkeeseen "KS 2023" muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi 240 019 [244 351], aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määräksi -22 374 [-24 409] ja muiden toimintakulujen määräksi -71 987 [-90 323]. Sarakkeeseen "TA" 2024 muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi 249 154 [240 019], aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määräksi -24 319 [-22 374] ja muiden toimintakulujen määräksi -74 686 [-71 987].

Talousarvioliitteen sivun 11 toiseksi viimeinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Luontokatoa pyritään hillitsemään mm. vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoja. Ohjeistus on laadittu vuoden 2022 aikana ja sitä tarkistetaan tarvittaessa ennen niittokautta 2024 [2023]. Myös puukompensaatiota edistetään."

Talousarvioliitteen sivun 20 taulukon osion "Tuloslaskelma 1000 €" sarakkeeseen "KS 2023" muutetaan toimintatuottojen määräksi 43 096 [37 896], henkilöstökulujen määräksi -10 962 [-10 481], palvelujen oston määräksi -15 099 [-15 296], toimintakulujen määräksi -28 729 [-28 432] ja toimintakatteen määräksi 14 367 [9 464].

Talousarvioliitteen sivun 23 taulukon osion "Määrärahat 1000 €" sarakkeeseen "TA 2024" muutetaan toimintakulujen määräksi -93 323 [-91 623] ja toimintakatteen määräksi 112 782 [114 482].

Talousarvioliitteen sivun 24 taulukon osion "Tuloslaskelma 1000 €" sarakkeeseen "KS 2023" muutetaan toimintakulujen määräksi -89 088 [-93 323] ja toimintakatteen määräksi 103 282 [112 782].

Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2024 tulokortin tavoitteeseen ”Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki” muutetaan maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotuloiksi vuodelle 2024 32,5 [37,5] milj. euroa.

Kaupunkitilalautakunnan jäsen Mikko Viilo esitti, että talousarvioliitteen sivun 15 lukuun ”Palvelualueen keskeiset tavoitteet” lisätään seuraava uusi kolmas lause: ”*Vantaa edistää lipunhintojen pysymistä kohtuullisena*”. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet:

- Liite 1: Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027, kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta (II)
- Liite 2: Toimitilainvestoinnit 2024–2033
- Liite 3: Kunnallistekniikan investoinnit 2024–2027
- Liite 4: Kaupunkiympäristön henkilöstösuunnitelma 2024–2027

Täytäntöönpano: Talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)